

om, hvorvidt det er rigtige at vedtage **Ændringsforslaget** under Nr. 9. Jeg er ikke sikker paa, at det er rigtigt at vedtage det, hvis det skulde fremkomme saadanne Tilstande som dem, der vise sig at være tilfiede i Preussen, hvor man ser, at det Hele næsten synes at gaa ud paa at lave Komplotter for at plyndre Statskassen. Jeg kan ikke negte, at jeg nærer Betænkelse ved Forslaget under Nr. 9, thi skal der være Mening i det, og jeg antager, der skal være Mening deri, synes det, at Ministeren kunde indgaa en saa fordelagtig Overenskomst med Selskabet, at det vilde kunne faae dets udlagte Kapitaler tilbørlig forrentede, at der ligeftrem gjennem Overenskomst om Driften kan blive Spørgsmaal om at give 6 % til. Men Overenskomsten kan blive saa fordelagtig for Selskabet, at den kan blive meget skadelig for Samfundet og Statskassen. Jeg vil imidlertid berolige mig med, at det kun kan ske i et Aar, vi have jo Herredømmet igjennem Finantsloven; men disse smukt heifastede Ord om denne Overenskomst, der kan være fordelagtig for Selskabet, saa at en saadan Bane som Silkeborg—Serning kan blive anlagt, lade for mig noget af deres Vægt og Værdi derved, at det staar som tvivlsomt for mig, hvorvidt et saadant **Udlæg** kan komme tilfiede. S det Hele forekommer det mig, at Udvalget har en ubegrændset Tillid til Ministeren, det kan være, vi kunne have det til den nuværende, saa veed vi ikke, hvor længe han vedbliver at være Minister, og man skal overhovedet ikke have nogen ubegrændset Tillid som den, der ligger i **Ændringsforslagene** under 6 og 9. Det Korrekteste havde uregelmæssigt været, at **Indenrigsministeren** selv var kommen til Thinget med et Lovforslag om, hvorledes Omkostningsbyrden overhovedet skulde fordeles, thi jeg erkender, at det kan Udvalget ikke godt indlade sig paa, da det maa faa de detalleerede Oplysninger, som dertil ere nødvendige; men det vilde have været forrædt, om **Indenrigsministeren** havde gjort det; ellers bliver det i Virkeligheden næsten blind Tillid, saa jeg kan, uagtet jeg ikke skal lægge Lovforslaget Hindringer i Veien, ikke være Udvalget særlig taknemmelig af de af mig anførte Grunde.

Indenrigsministeren: Den ærede Ordfører har udtalt sig saa vidtløftigt om de Forslag, der ere stillede af Udvalget, at jeg kan fatte mig i stor Korthed, og det saa meget mere, som de tilbels ere stillede efter Konference med mig. Jeg skal saaledes sige, at jeg selv tiltræder de Forslag, der ere stillede af det ærede Udvalg, og skal kun gjøre nogle ganske faa Bemærkninger, der væsentlig maa tjene som Antydninger af de Forandringer, som jeg muligst maatte finde mig foranlediget til at foretage i Medaktionen ved Sagens tredje Behandling. Jeg skal da først standse ved **Ændringsforslaget** under Nr. 5, som kan se ganske tilfaldende ud, hvor man forlanger, at Statskassen uden Videre

skal betinge sig Aktier for det Tilskud, som ydes til Udlaget. Jeg veed ikke ret, om jeg skal tro, at det er Meningen, at Statskassen skal indtræde ganske som andre Aktionærer, naturligvis med Undtagelse af, at den ingen Rente faar, førend de Andre have faaet 5 pCt., men det Spørgsmaal kunde meget let komme til at foreligge, om da Statskassen som Aktionær skulde bære Byrderne, der som det til G. skulde vise sig, at disse Bæner ikke i den første Tid være i Stand til at bære deres Udgifter. Kan man det citere Statskassen, som renoncører paa enhver Fordel, til at skulle deltage i at udbrede de Byrder, der maatte flyde af, at der er Underbalance med Hensyn til Driften i Forhold til Indtægten? Dette er et Spørgsmaal, som jeg ikke tror, at man kan sige er uden al praktisk Betjoning, navnlig ikke efter den Maade, hvorpaa det ærede Udvalg har ønsket, at Statskassens Bidrag skal udbetales. Saa længe man blev staaende ved den Maade, som Lovforslaget har antaget, og hvis Hensigt ganske rigtig var den væsentlig at tjene til at dække det sandsynlige eller, rettere sagt, det visse Underudbud, der vil blive i de første Aaringer, var Joven ikke stor for Statskassen; men vil man nu have, at Staten uden Videre skal deltage i Anlægsomkostningerne, saa tør jeg i det Mindste ikke lade være at tage det Forbehold, at Statskassen skal være fri for at bære nogen yderligere Byrde, saa længe den ingen Indtægt har. Den ærede Ordfører udtalte, at Udvalget ansaa det for at være meget fordelagtigere for de eventuelle Selskaber, at faae disse Bidrag fra Statskassens Side udbetalt samtidig med Bæneres Anlæg. Jeg er gaaet ind paa det Distte, som det ærede Udvalg har fremsat, nemlig at fremskynde Indbetalingen af Tilskudet, altsaa fremskynde Selskabets Disposition over det, men jeg for mit Vedkommende maa sige, at jeg paa ingen mulig Maade anser det for givet, at det skulde være lettere for et Selskab naar det først har dannet sig, at skaffe ved Laan de Midler tilveie, som høre til for at dække den aarlige Drift og Dividenden til Aktionærerne — jeg siger, jeg anser det ikke for at være nær saa let som dette, at skaffe en større eller mindre Del af Anlægskapitalen. Men, som sagt, det Forslag, som det ærede Udvalg har stillet, ubeløfter jo ikke, at det ogsaa kan blive optaget paa den Lovforslaget foreslaaede Maade, og jeg har derfor ikke Noget imod at tiltræde Udvalgets Forslag under Nr. 4.

Det andet Punkt, hvorved jeg vil tillade mig at gjøre en Bemærkning, er Forslaget under Nr. 7. Jeg skal Intet have imod at tiltræde det, og skal altsaa heller ikke fraraade det ærede Thing at vedtage det; men jeg tror alligevel, at det her er holdt i en altfor stor Almindelighed til, at det i det Hele taget kan anses for at være noget Hensigtsmæssigt. Jeg finder det ganske i sin Orden, at de Vedkommende skulle finde sig deri,